

IDROTT & KUNSKAP

POPULÄRVETENSKAPLIG IDROTTSTIDNING

AKTUELLT

TIDIGARE NUMMER

ARKIV

PRENUMERERA

OM TIDNINGEN

ANNONSERA

KONTAKTA OSS

Hjärtsscreening minskar plötslig hjärtdöd

Hallå där, Mats Börjesson

...som är hjärtläkare vid Östra sjukhuset i Göteborg och vetenskaplig sekreterare i Svensk Idrottsmedicinsk Förening. En uppmärksammat italiensk långtidsstudie visar att deras nationella screeningprogram för alla tävlingsidrottare har minskat antalet fall i plötslig hjärtdöd inom idrotten. Kommer Sverige att införa ett liknande program nu?

- Socialstyrelsen tittar just nu på om vi ska utvidga den screening som rekommenderas på elitidrottare i Sverige. Dagens rekommendation från RF omfattar 5-10 000 elitidrottare från 16 års ålder och uppåt. Men som vi ser det så är det viktigt att identifiera vissa riskgrupper med i första hand ärftliga symptom, som sedan kan undersökas närmare.

Det tycks finnas olika åsikter både här i Sverige och ute i Europa om hur man ska hantera det här problemet?

- Visst finns det en del skillnader, men jag tycker inte att de ska överdrivas. I början av 2000-talet samlades idrottskardiologer från 17 europeiska länder för att skapa enhetliga regler på området. Generellt kan man säga att det är vanligare med hjärtsscreening av tävlingsidrottare i syd- och östeuropeiska länder jämfört med i Skandinavien.

Varför är det så?

- Det är delvis en resursfråga. I ett land som Italien till exempel, går hela avkastningen från den statliga spelverksamheten till tävlingsidrotten, så där har man helt andra resurser att jobba med. I Sverige har såväl klubbar, förbund och distriktsläkare givit tydliga signaler om att man inte klarar av screena alla utövare. Men just nu pågår en process, i Sverige och i andra europeiska länder, som handlar om hur man ska ta till sig de europeiska riktlinjerna från år 2000.

- I Holland genomför man i dag hjärtundersökningar på en bredare grupp inom idrotten jämfört med i Sverige. Och på Irland har Hälsodepartementet alldeles nyligen tagit fram en arbetsgrupp som jobbar med frågor om plötslig hjärtdöd inom idrotten. Även Irland screenar i dag fler utövare än vad vi gör.

I det senaste numret av den vetenskapliga tidskriften Scandinavian

Journal of Medicine and Science in Sports debatterar du och några svenska

kollegor med den danske professorn Michael Kjaer, som anser att det vetenskapliga stödet för hjärtsscreeningens effektivitet är svagt. Han förordar istället åtgärder som att till exempel flytta tävlingar från heta dagar och att undvika tävlande med infektioner i kroppen. Kjaer vill också introducera medicinsk skyddsutrustning vid landets idrottsanläggningar.

- Ja, danskarna säger sig vara mot en mer omfattande hjärtsscreening inom idrotten. Men när vi väl har träffats och diskuterat saken så tycker jag trots allt inte att skillnaderna i synsätt är så stora. Dom säger själva att man absolut vill undersöka de idrottare som uppvisar någon form av symptom, som till exempel svimningar. Men då är dom ju också inne på en form av riktad screening.

Du är själv verksam som läkare inom fotbollen, hur vanligt är det i dag med hjärtsscreening av fotbollspelare?

- Min bedömning är att cirka 2/3 av elitlagen i allsvenskan och superettan följer RF:s rekommendation om screening av spelarna. Längre ned i seriesystemet finns inga sådana rekommendationer, men det är ju inget som hindrar att man genomför en screening ändå.

Mats Börjesson.

Foto: BILDBYRÅN

© Idrott & Kunskap